

Правопис слів іншомовного походження

Виконали:

Кадигроб Даша і Маровтій Яна

Гр. Л-20

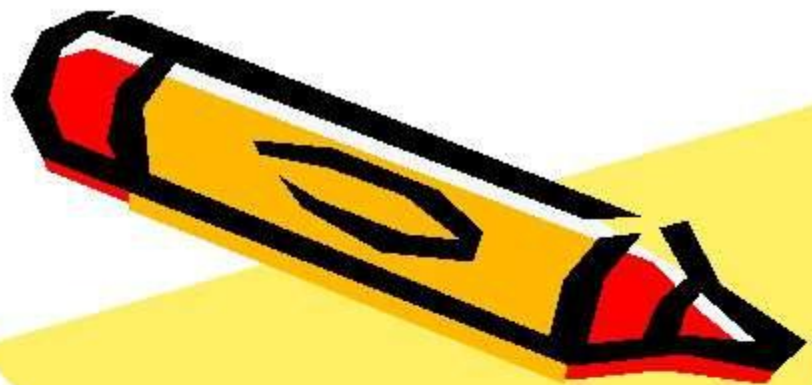
У сучасній українській мові написання слів іншомовного походження визначається такими правилами:

- * Звук л на письмі передається твердо і м'яко (залежно від того, як узвичаєно вимовляти дані слова в сучасній українській мові). Наприклад, твердий л передаємо у словах: аероплан бал, план, повела, блок, баланс, лупа, соціологія та інші; м'який л передаємо у словах: асфальт, табель, автомобіль, пляж:, канцелярія, ілюстрація., полярний тощо.

- * Після л в іншомовних словах пишеться завжди е, а не є: пленум, легенда, лекція та ін.
- * У загальних словах іншомовного походження приголосні не подвоюються: а щ ш д з ц ш, сума, маса, каса, колектив, група, метал, комісія.
- * Але в деяких загальних іншомовних словах подвоєння зберігається: тонна, манна, ванна, бруто, нетто.
- * У всіх похідних від них словах подвоєння також зберігається: голландський (бо Голландія), марокканець (бо Марокко), міссурійський (бо Міссурі), руссоїст (бо Руссо) і т. д.
- * На початку і в середині слова перед голосним та й пишеться і, а не и: індустрія, історія, тріумф, матеріал, Індія, Ібсен та ін.
- * В основах іншомовних слів сполучення голосних іа, іу, іо не змінюється: аксіома, діалектика, радіус та ін. А сполучення іе змінюється на іє: дієта, гігієна, клієнт та ін.

- * Це ж стосується і слів із префіксами: ап-, ім-, ір-, контр-, сюр-, якщо префікс закінчується, а корінь починається однаковим звуком, наприклад: апперцепція, імміграція, контрреволюційний, ірраціональний, сюрреалізм та ін.
- * Подвоєння зберігається у власних іншомовних іменах і назвах: Діккенс, Руссо, Уеллс, Шіллер; Голландія, Марокко, Міссурі.

- * Літера **и** пишеться у власних географічних назвах: Америка, Африка, Британія, Париж, Рим, Сицилія, Чикаго, Мадрид, Алжир.
- * Літера **і** пишеться в кінці невідмінюваних слів: журі, колібрі, таксі, поні та ін.
- * Після приголосних **б, п, в, ф, м, г, к, х, л, н** в основах іншомовних слів завжди пишеться **і**: білет, вітрина, графік, економіка, кіно, хірург, літератор та ін.
- * Після приголосних **л, т, з, с, ц, р, ж, ч, ш** у загальних іншомовних назвах перед наступним приголосним пишеться **и**.
- * директор, тираж, позиція, система, фабрика, режим, шифр, критика, фізика, поетичний та ін.
- * В основах іншомовних слів після голосних пишеться **ї**: Енеїда, героїчний, архаїчний, егоїзм тощо.
- * Після апострофа, **ь, й, е, і** пишеться **є**, а не **е**: кур'єр, кар'єра, порт'єра, гігієна, реєстрація та ін.
- * У словах іншомовного походження після м'яких приголосних **д, т, з, с, ц, л, н** перед **я, ю, є, ї, йо** пишеться **ь**: брильянт, бульйон, мільйон, дос'є, кольє, марсельєза, трельяж, Ньютон, Віньї (але маляр).

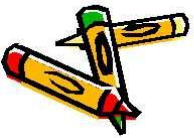

Запам'ятай

внятки!!!

Мадонна

Алло

Бонна

Вілла

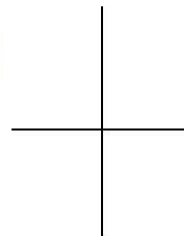
Ванна

Манна

Нетто

Брутто

ТОННА

*Замінити вислів одним
словом іншомовного
походження, пояснити
правопис

Офіційний документ про
закінчення загальноосвітнього
навчального закладу

АТЕСТАТ

**Вікно з товстим склом на
кораблі або літаку*

ІЛЮМІНАТОР

* Опір, протидія

ОПОЗИЦІЯ

* Дорога з твердим покриттям

Шосе

Вправа на уважність «Злови помилку». Прочитати текст, визначити слова, записані неправильно, виправивши в них помилки.

Мрія На березі моря стояла прекрасна віла. Там жила маленька дівчинка Жана. Їй дуже хотілося мати няню – таку, як Мері Попінс. Аби була в неї така бона, дівчинка, мабуть, з'їла б і тону мани! Вони разом ходили б у басейн, лікувалися від грипу, гуляли аллеями парку, збирали колекцію марок. Жана заграла б для Мері на аккордеоні. Дівчинка дивилася на ікону Мадони і просила, щоб мрія збулася.

Жанна

Вілла

басейн

Поппінс

грип

бонна

алея

тонна

колекція

манна

Аккордеон

Мадонна

милозвучність української МОВИ

Виконали:

Кадигроб Даша і Маровтій Яна

Гр. Л-20

Носії української мови
підкреслюють передусім
її **милосвучність**. "Те, що українська
мова відзначається особливою
милосвучністю, відомо здавна, і,
здається, ніхто не сумнівається в
цьому тепер..."

Як слушно зазначає провідний фахівець із фонетики української мови професор Н.І.Тоцька, "поняття "милозвучність" у мовознавстві по-справжньому не визначене й не вивчене... Досі ще ніхто не виробив наукового доведення більшої чи меншої милозвучності – немилозвучності кожної окремої мови або її місця за цією ознакою в ряду мов". Дослідниця формулює мету – **"вийти на ті об'єктивні показники, які правдоподібно забезпечують сприймання української мови як приємної, звучної, наспівної"** – й низку завдань щодо вивчення милозвучності української мови:

- "1) визначити конкретні фонетичні параметри, які сприяють милозвучності або її забезпечують;
- 2) встановити, чи однакові ці критерії для носіїв різних мов;
- 3) вважати милозвучність суто науковим поняттям, чи естетичним, чи тим і тим одночасно;
- 4) дати відповідь на питання, чи існує загальнолюдське розуміння милозвучності"

Дуже важливо, що "вищий процент кількості голосних, як правило, властивий мові художньої літератури". Інакше кажучи, в художній літературі співвідношення голосних і приголосних іще більше за середню величину наближається до 50 : 50, тобто до рівномірного чергування.

Цікаво відзначити, що в історії встановлення норм (кодифікації) української літературної мови були спроби стилістичної диференціації форм: за І.Могильницьким, писемній мові властиві форми **у**пасти, **у**чинити, **у**чити, **у**ряд, просторіччю – **в**пасти, **в**чинити, **в**чити, **в**ряд.

Гучність української мови виявляється у виразній повнозвучній вимові голосних і приголосних у сильних і слабких позиціях, порівняно невеликій кількості збігів кількох приголосних, плавній акцентно-ритмічній структурі слова, наспівній мелодиці. Враховуючи діалектні й застарілі форми з милозвучними чергуваннями, треба констатувати, що це явище набуло в українській мові значного поширення.

Слід спиратися не на **письмовий** текст, а на **усний**, у якому ще більше, ніж у письмовому, виражаються милозвучні особливості української мови.

Наприклад, у таких рядках Тараса Шевченка:

*Неначе човен **в** синім морі // То вирунав,
то потона**в**...*

Ще треті півні не співали...

*Сичі **в** гаю перекликались...*

Для контрастного ("від протилежного") визначення милозвучності важливе поняття немилозвучності, або какофонії. "Немилозвучність, какофонія – неприємне для слуху звучання. Виникає при настирливому повторенні тих самих звуків або звукосполучень, їх нагромадженні у фразі

Є підстави вважати, що носії кожної окремої мови, яку витворив народ відповідно до своїх ідеалів, природно, вважають свою мову гарною, милозвучною. Говорячи словами М.Михайлова, "Мова - витвір народу, і кожен народ створив собі мову, відповідну не тільки його рівню й способу його мислення, але й естетичним ідеалам". **У такому разі мають рацію ті, хто вважає, що всі мови красиві (не багаті, а красиві своїм звучанням!), некрасивих мов у світі немає.**

Віжух

Дякуємо за увагу

